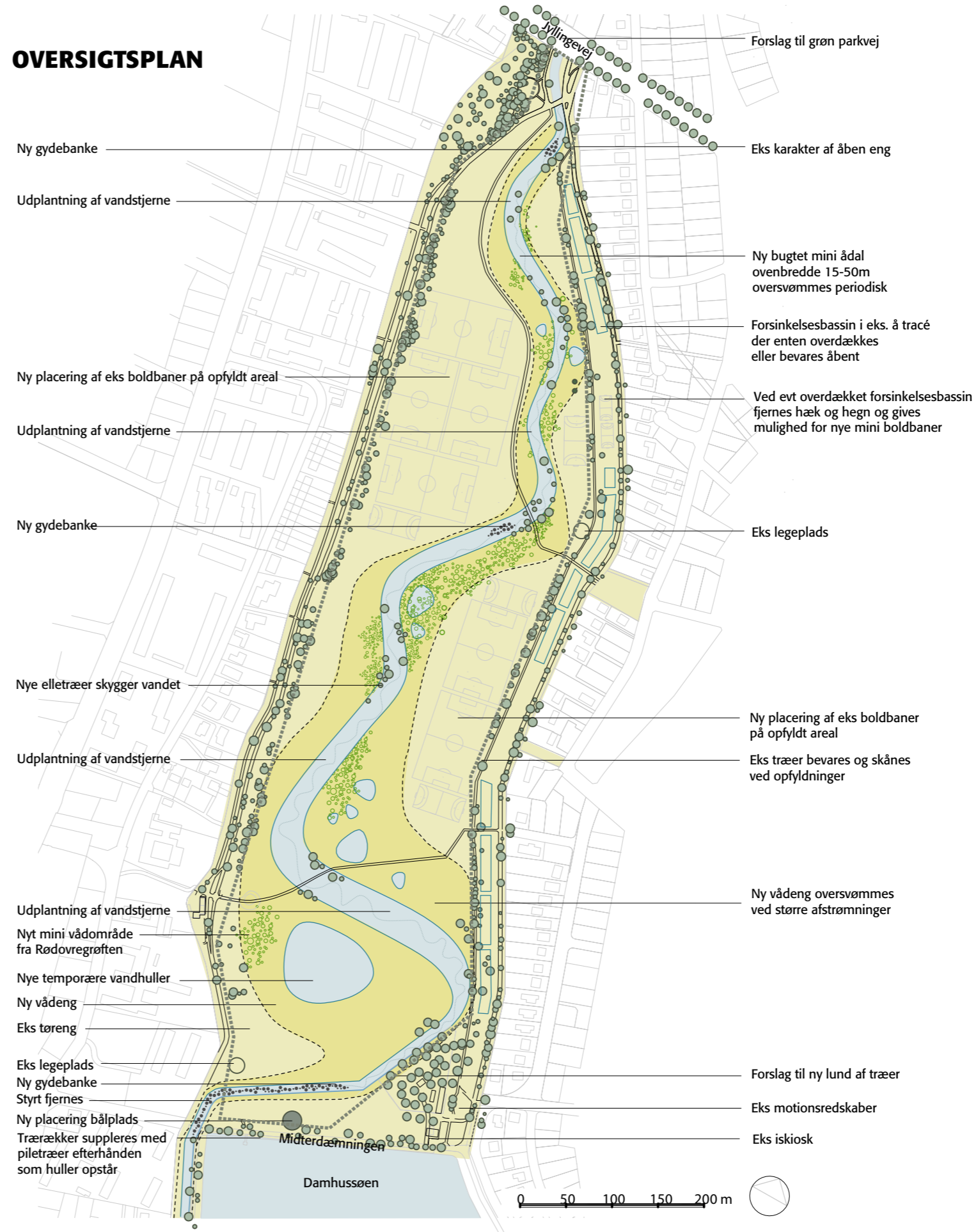

3a. Damhusengen

OVERSIGTSPLAN

VAND

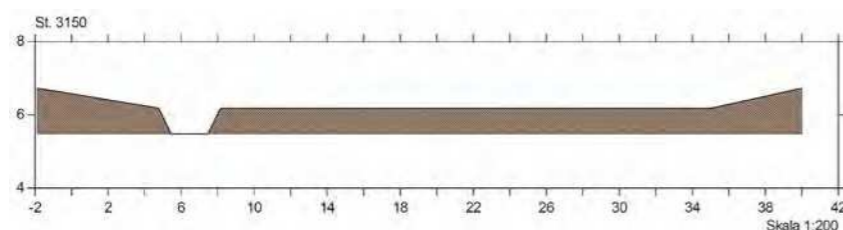
Å

Harrestrup Å er på denne tredje delstrækning beliggende langs Damhusengens østlige kant relativt dybt under terræn mod øst, hvor kanten sammen med et dige udgør en markant indkapsling af Harrestrup Å på hele strækningen fra Jyllingevej til dæmningen ved Damhussøen. Strækningen udgør samlet en nuværende længde på ca. 1.100 m inden Harrestrup Å ved ca. st. 3.200 m svinger fra øst mod vest ved den sydlige ende af Damhusengen.

Damhusengen er et meget markant åbent og relativt fladt landskab, der tidligere har udgjort den øverste del af Damhussøen og endnu tidligere har Harrestrup Å forløbet over engen. Damhusengen benyttes i dag til flere forskellige aktiviteter, herunder gåture, hundeluftning, boldspil etc. og kan rumme disse forskellige aktiviteter, da engen er relativt bred med variationer i bredden mellem ca. 175 og 300 m.

Damhusengens eksisterende udformning og benyttelse er oplagt til at udnytte med henblik på at opfylde helhedsplanens tre opstillede visioner om at skabe et godt vandmiljø i en god økologisk tilstand, forbedre de rekreative muligheder samt endelig at kunne rumme "kontrollerede" oversvømmelser. Harrestrup Å anbefales således flyttet fra sit nuværende østlige inddigede forløb til en central placering gennem Damhusengen, hvor vandløbet etableres i en mini ådal, der kan tilgodese en optimal indretning af engen i forhold til de mange menneskelige aktiviteter.

Harrestrup Å er generelt karakteriseret ved at der er en ganske betragtelig variation i afstrømningens størrelse mellem minimum og maksimum situationer. En mini ådal vil derfor medvirke til at optimere vandafviklingen og udnytte vandet til at forbedre levevilkårene for faunaen i vandløbet. Den nye vandløbsstrækning forsynes på hele strækningen med "naturligt" bundsubstrat bestående af grus, sten og råjorden. Dette vil give det nødvendige underlag for etablering af vådbundsflora og skabe levesteder for fisk og smådyr.

Figur 3 Principsnit for Harrestrup Å – Damhusengen ny st. 3.150 m

På den første del af strækningen umiddelbart nedstrøms for Jyllingevej etableres der et trippelprofil i det eksisterende tracé for Harrestrup Å og fliser fjernes og erstattes med naturligt bundsubstrat af grus og sten. Samtidig indsnaves profilet i bunden for at opnå tilstrækkelig vanddybde ved de til tider meget små vandføringer. For at kompensere herfor i forbindelse med større vandføringer etableres der et bredere tværsnit i de øverste to profiler, således at ovenbredden af Harrestrup Å vil blive 12-14 m i forhold til de nuværende 10-12 m.

På strækningen fra omkring nuværende st. 2.200 – st. 3.200 m forlægges Harrestrup Å til et nyt forløb ned gennem Damhusengen. Det nye forløb etableres som en mini ådal, der varierer i bredden mellem 15 - 40 m med den bredeste del sydligst på Damhusengen, hvor terrænet er lavest og hvor der allerede i dag er vådt ved større afstrømninger. Der vil ikke blive tale om en dyb og markant ådal, men en bred og mindre forsænkning på mellem 0,6-0,8 m under det eksisterende terræn. Inden for denne mini ådal etableres det primære vandførende forløb af Harrestrup med en bundbredde, der varierer mellem 0,5 og 2 m. Her vil der være tilstrækkelig vanddybde til at tilgodese fisk og smådyrsfaunaen, mens det bredere mini ådals profil vil være oversvømmet ved afstrømninger over 2 års maksimum (median maksimum). I den brede mini ådal slynges det altid vandførende forløb af Harrestrup Å.

Umiddelbart opstrøms for den nuværende st. 3.200 m føres Harrestrup Å tilbage til sit nuværende forløb. Dette gøres af hensyn til at dels den eksisterende højt liggende østlige grus cykelsti langs Damhusengen bevares og ikke gennembrødes, dels for at give mulighed for at Grøndalsåen kan tilkøbes på dette sted og dels for at bevare det nuværende pumpeindtag til Damhussøen.

Fra nuværende ca. st. 3.200 og nedstrøms til krydsningen med dæmningen for Damhussøen arbejdes der med et smallere trippelprofil, der etableres efter samme forudsætninger som den opstrøms liggende del ved Jyllingevej. Umiddelbart før Harrestrup Å krydser dæmningen for Damhussøen er der i dag et mindre styrtfald på ca. 30 cm. Dette styrt fjernes og faldet udlignes opstrøms herfor for at bedre faldforholdene på strækningen op til nuværende st. 3.200 m.

På delstrækningen over Damhusengen vil der i den fremtidige Harrestrup Å være et bundlinje fald på gennemsnitligt 0,35 ‰. Af hensyn til faunaen og eksempelvis etablering af egnede gydeområder for ørreden vil der blive arbejdet med en varierende hældning af bunden i det nye forløb. Der vil således være kortere strækninger, hvor der afvikles fald på 2-3 ‰ for dermed at skabe egnede gydehabitater for ørreden, og andre strækninger, hvor faldet vil være ubetydeligt.

Regnvand

Som nævnt under Krogebjergparken planlægger Københavns Kommune at opmagasinere regnvand i det nuværende trapezformede å-profil langs den østlige side af Damhusengen inden udledning til Harrestrup Å. De ca. 16.000 m³ der ligger i det nuværende profil skal i fremtiden anvendes til at forsinke separeret regnvand fra vejfladerne i Brønshøj, Husum og Vanløse. Det nuværende tracé af Harrestrup Å skal bevares som enten et åbent forsinkelsesvolumen eller som et overdækket tracé.

Langs Damhusengens vestlige grænse ligger Rødovregrøften, der løber sammen med Harrestrup Å umiddelbart nord for Damhusdæmningen. Fra Rødovre Kommune er der et enkelt regnvandsudløb ved Voldumvej, der udleder knap 2.000 m³ på årsbasis. Udløbet bevares ved det nye profil af Harrestrup Å.

Spildevand

Der er tre overløb fra fælleskloakken til Harrestrup Å på strækningen langs Damhusengen. Overløbene ved Jyllingevej og Toftøjevej ligger på HOFORs afskærende ledninger, mens overløbet ved Damhusdæmningen ligger på de fælleskommunale ledninger.

Der aflastes ca. 2.000 m³ og 3 gange om året via overløbet fra kloakbygværket umiddelbart syd for Jyllingevej. Såfremt den planlagte separering af vejvand i Husum og Brønshøj gennemføres, vil aflastningerne fra dette bygværk blive reduceret til ca. én gang hvert andet år og 400 m³ årligt. Udløbet bevares ved det nye profil af Harrestrup Å.

Overløbsbygværket ved Toftøjevej ligger placeret ud for Vanløse Byvej, og aflaster til åen via en stor udløbsledning, der løber parallelt med gang- og cykelstien. Der aflastes i dag mere end 40.000 m³ årligt via dette udløb, fordelt på ca. 20 årlige aflastninger. Hvis separeringen af vejvand i oplandet gennemføres, vil aflastningerne herfra blive reduceret til ca. 6 gange og 11.000 m³/år. I forhold til at opnå vandplanens målsætning om god økologisk tilstand vil det være ønskeligt at dette overløb fra fælleskloakeringen reduceres yderligere end de angivne ca. 6 gange årligt.

Såfremt dette overløb bibeholdes i fremtiden, vil det være nødvendigt at flytte eller forlænge udløbsledningen, så overløbet fortsat er forbundet med Harrestrup Å. Dette vanskeliggøres af det eksisterende å-profil, der forventeligt skal anvendes til opmagasinering af regnvand fra vejarealerne i Brønshøj, Vanløse og Husum.

Det sydligste af de tre overløb ligger umiddelbart nord for Damhusdæmningen. Selve bygværket er indbygget i brinken og ligger på den afskærende fælleskommunale kloakledning på grænsen mellem Rødovre Kommune og Københavns Kommune. Der sker overløb fra bygværket til åen ca. 2 gange årligt, svarende til knap 1000 m³/år. Dette vil blive reduceret til ca. én aflastning hvert andet år og 400 m³/år, såfremt der vejvandssepareres. Udløbet bevares ved det nye profil af Harrestrup Å.

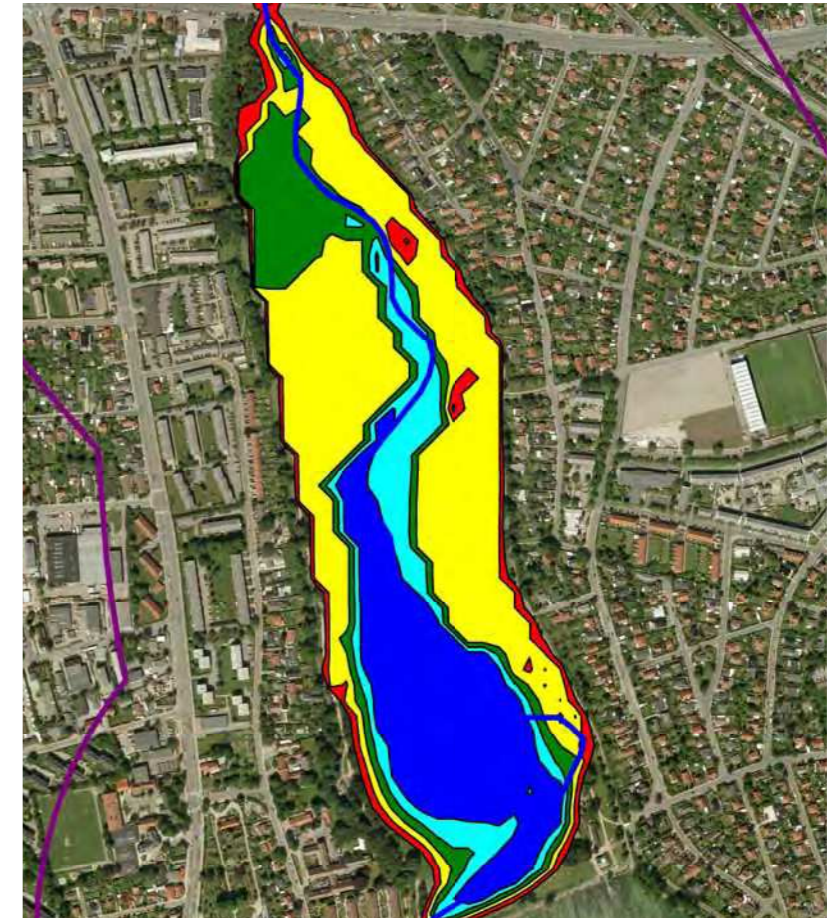
3a. Damhusengen

Sommermedian afstrømning

Årsmedian afstrømning

Median maksimum afstrømning

Klimatilpasning

Rødovregrøften langs Damhusengens vestlige grænse modtager regnvand fra en enkelt udløb, men kunne i princippet anvendes i forbindelse med yderligere separering af regnvand. Fra grøften foreslås der under de eksisterende stier etableret rørforbindelser til kanten af Damhusengen. Hermed kan regnvandet benyttes til at skabe et temporært mini vådområde, hvor regnvandet kan infiltrere mod Harrestrup Ås nye forløb på den sydlige del af Damhusengen.

Afvandingsmæssige konsekvenser

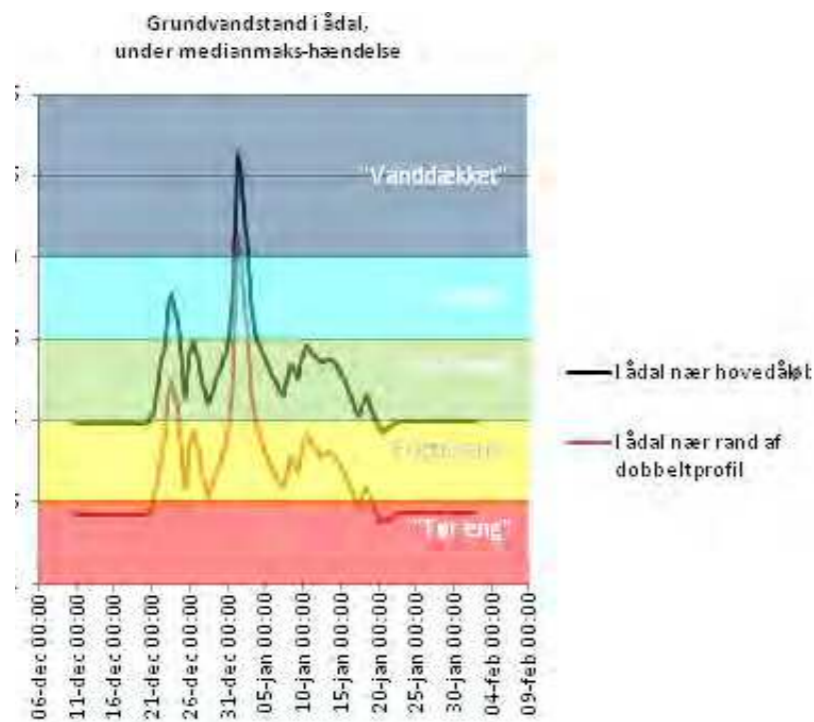
Der er foretaget en række forskellige hydrologiske beregninger af de eksisterende afvandingsmæssige forhold for Damhusengen. Beregningerne viser generelt, at der ved de nuværende forhold er større arealer der er vandlidende, specielt ved større afstrømninger i Harrestrup Å – eksempelvis medianmaksimum. Dette stemmer godt overens med observationer, hvor der især i den sydlige del af engen mod Damhussøen ofte optræder temporære vandflader som følge af nedbør eller egentligt tilbageløb fra Harrestrup Å og ind over den nordlige vandløbsbrink ved Damhussøens pumpestation.

Ved Damhusengen er der store områder, som i fremtiden vil være vanddækkede eller sumpede under medianmaksimumvandføringen, nemlig de områder som via dobbeltprofilerne (mini ådalen) er designet til at være våde eller fugtige eng-områder i størstedelen af året. Resten af Damhusengen kan under medianmaksimums-hændelsen karakteriseres som primært fugtig eng, og et lille område vest for åen som våd eng. Dette betyder, at fodboldbanerne kan være for våde til boldspil under medianmaksimum-vandføringer, hvorfor der analyseret på dette.

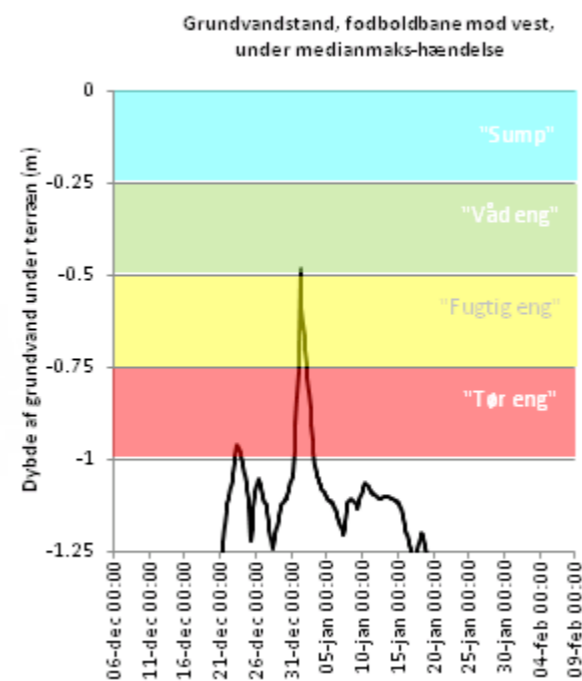
Via grundvandsmodellen er det simuleret hvor længe vandet vil være om at trække sig tilbage efter en medianmaksimumshændelse. Figur y og Figur z viser vandstanden i hhv. to punkter indenfor dobbeltprofilen/ådalen, og i et punkt på fodboldbanerne i området med det hævede terræn vest for åen.

Grafen for fodboldbanens afvandingsforhold viser, at fodboldbanen ifølge modellen vil kunne karakteriseres som våd eng i omkring 1 time, og vil have fugtige forhold i sammenlagt omkring 1 døgn og 3 timer, mens den vil være som en tør eng i omkring 3 døgn. Grafen for punkterne i ådalen viser de samme tidsmæssige forløb, men forholdene er naturligvis langt mere våde her, og vandstandene ændres hurtigere, hvorimod variationerne dæmpes/midles noget ud længere væk fra ådalen ved fodboldbanerne. Det betyder, at medianmaksimum vandføring i Harrestrup Å ikke vil være til hindrer for spil på boldbanerne.

Figur y.

Figur z.

Fodboldbanerne vil med den mindre terrænhævede flade ikke blive udsat for oversvømmelser ved normale karakteristiske afstrømninger. Det kan dog ikke undgås, at boldbaner ved ekstrem afstrømninger, som eksempelvis 25 års maksimum, vil blive oversvømmet. Hvis man vil undgå dette, så vil det være nødvendig med en meget markant hævnning af terræn, hvilket vil ødelægge Damhusengens udtryk som en åben vidde. Den fremtidige foreslåede indretning af Damhusengen vil forbedre de afvandingsmæssige forhold for boldbanerne samtidig med at der gives plads til naturens udvikling og nye aktiviteter for Damhusengens mange andre brugere. Det vil ikke være muligt ud fra ovenstående betragtninger, at sige noget om hvor mange gange om året, at det ikke vil være muligt at spille på banerne og i hvor lang tid. Dette afhænger, ud over selve afstrømningen i Harrestrup Å, af forhold som meget lokal nedbør enten i form af regn eller sne.

Ved årsmedian vandføringen er der fugtig eng i et mindre område omkring åen, svarende til en del af området indenfor mini ådalen, og tør eng indenfor resten af det område indenfor åens dobbeltprofiler, der er designet til at være engområder.

Om sommeren (sommermedian-scenariet) er området med fugtig eng blevet til tør eng.

Med det valgte profil og med den mindre terrænregulering og forløbet af Harrestrup Å over Damhusengen vurderes det, at det er muligt at skabe forhold, der tilgodeser både brugen af engen og ønsket om udvikling af den tørre og våde natur. Samtidig bevares det visuelle udtryk af Damhusengen som en åben vidde.

3a. Damhusengen

NATUR

Biotop

Damhusengen blev drænet i 1960'erne, men har aldrig været opdyrket. En del af arealet er udlagt som eng, der slås en gang om året. Engen var tidligere en sø/vådområde indtil adskillelsen af engen og søen i 1849. Området er relativt næringsrigt. En større del af engen er inddraget til boldbaner, og den benyttes ofte til forskellige aktiviteter – der er særligt mange borgere, der lufter hunde.

Der foreslås etableret et nyt forløb af Harrestrup Å ved en mini ådal gennem den øvre del af engen og et meget bredt terrænnært forløb i den nedre del af engen. Herved skabes der et større sammenhængende vådt engområde, som vil bidrage til at skabe en hydraulisk og biologisk meget bedre sammenhæng mellem Harrestrup Å og den omgivende eng. I området med våd eng skabes der flere temporære vandhuller som med tiden vil udgøre selvstændige biotoper for en lang række dyr og planter. Det nye forløb af Harrestrup Å etableres med et profil, der i sær på den nedre del af Damhusengen, kan rumme en stor fysisk variation, der kan danne grundlag for en varieret vandløbsfauna.

Etableringen af et nyt meget lysåbent profil vil give mulighed for en betydelig grødevækst, hvilket vil medføre et behov for vedligeholdelse af vandløbet af hensyn til afvandingen. Behovet vil dog være størst på banketterne, da de spiller en vigtig rolle ved store afstrømninger.

På strækningen etableres der to til tre gydebanker, hvoraf den nederste ved Midterdæmningen kan forlænges ved afvikling af styrt. Dette vil understøtte etableringen af en selvreproducerende ørredbestand og en varieret smådyrsfauna. På hele strækningen udlægges der større skjulesten som vil skabe variation og skjulesteder for vandløbsfaunaen, især ørreder. En af gydebankerne etableres tæt på en ny bro ved legepladsen, hvilket giver publikum mulighed for at observere gydende havørreder i det sene efterår.

I forhold til at udvikle Damhusengen og Harrestrup Å som biotoper bør der ikke anvendes gødning og pesticider på boldbanerne. Den foreslåede fremtidige indretning af Damhusengen tager videst muligt hensyn til de modsatrettede interesser som menneskelig aktivitet og udvikling af levesteder for planter og dyr ved, at Damhusengen "inddeles" i forskellige områder uden at det dog fjerner engens nuværende landskabelige udtryk.

Københavns Kommune har i efteråret 2012 foretaget en registrering af naturforholdene på Damhusengen, og det er fundet at 14 ha ud 25 ha kan registreres som §3 beskyttet eng i henhold til Naturbeskyttelsesloven. Disse nyregistreringen skal der om muligt tages hensyn til i forbindelse med detailprojektering af helhedsplanens idéer. Det vil kræve en dispensation fra §3 at ændre en beskyttet naturtype til en anden – eksempelvis fra eng til vandløb.

Dyr

Overordnet set er der en konflikt mellem ønsket om at rumme et stort antal gæster og fremme et varieret dyreliv. Det gælder derfor om at etablere biotoperne, så de er sammenhængende og ikke indbyder til at gæster går vilkårligt rundt overalt, men ledes udenom ved en hensigtsmæssig pleje, hvor vegetationen slås som stier, hvor færdsel er ønskværdig.

Damhusengen rummer i dag en lang række fuglearter som er knyttet til tørre engarealer, som f.eks. bogfinke og sanglærke. De fremtidige vådere engarealer vil kunne tiltrække nye arter, som foretrækker dette habitat, som f.eks. dobbeltbekkasin, vibe, gul vipstjert samt andefugle som gråænder og krikænder. Rovfugle som musvåge, tårnfalk og spurvehøg søger føde her og vil kunne opleve forbedrede forhold ved en fremgang i arealer med højere vegetation, der kan rumme flere gnavere.

En forbedret vandløbsfauna vil kunne tiltrække fugle som isfugl og vandstær, der begge er registreret tæt på Harrestrup Å systemet.

Der findes generelt et rigt insektliv på engarealer, hvilket kan yderligere understøttes ved at udlægge større arealer til en mere ekstensiv pleje. Et rigere insektliv vil være til gavn for det øvrige dyreliv, der har disse som fødekilde.

Der er tidligere registreret padder på Damhusengen og der vil, hvis vandhullerne gøres permanente, være mulighed for at skabe en større bestand, idet vandhuller med omgivende eng er gode levesteder for padder. Padder vil kunne indvandre fra de øvre dele af Harrestrup Å systemet, hvor der er registreret flere arter. Udvikling af og fastholdelse af levestederne fremmes ved den foreslåede indretning af aktiviteterne på Damhusengen.

Damhusengen og Damhussøen rummer en række flagermusarter, f.eks. brunflagermus og vandflagermus. Etableringen af større våde arealer vil være til gavn for flagermus, idet insektlivet vil styrkes og insekterne fra vådområderne vil desuden optræde tidligere på sæsonen. Dog kræver en styrkelse af flagermusbestandene, at der er døde og rådne træer tilstede som kan fungere som sommer- og vinterkvarterer.

Udlægning af gydegrus vil medvirke til at skabe en selvreproducerende ørredbestand, der også vil gavn af de generelt forbedrede fysiske forhold.

Planter

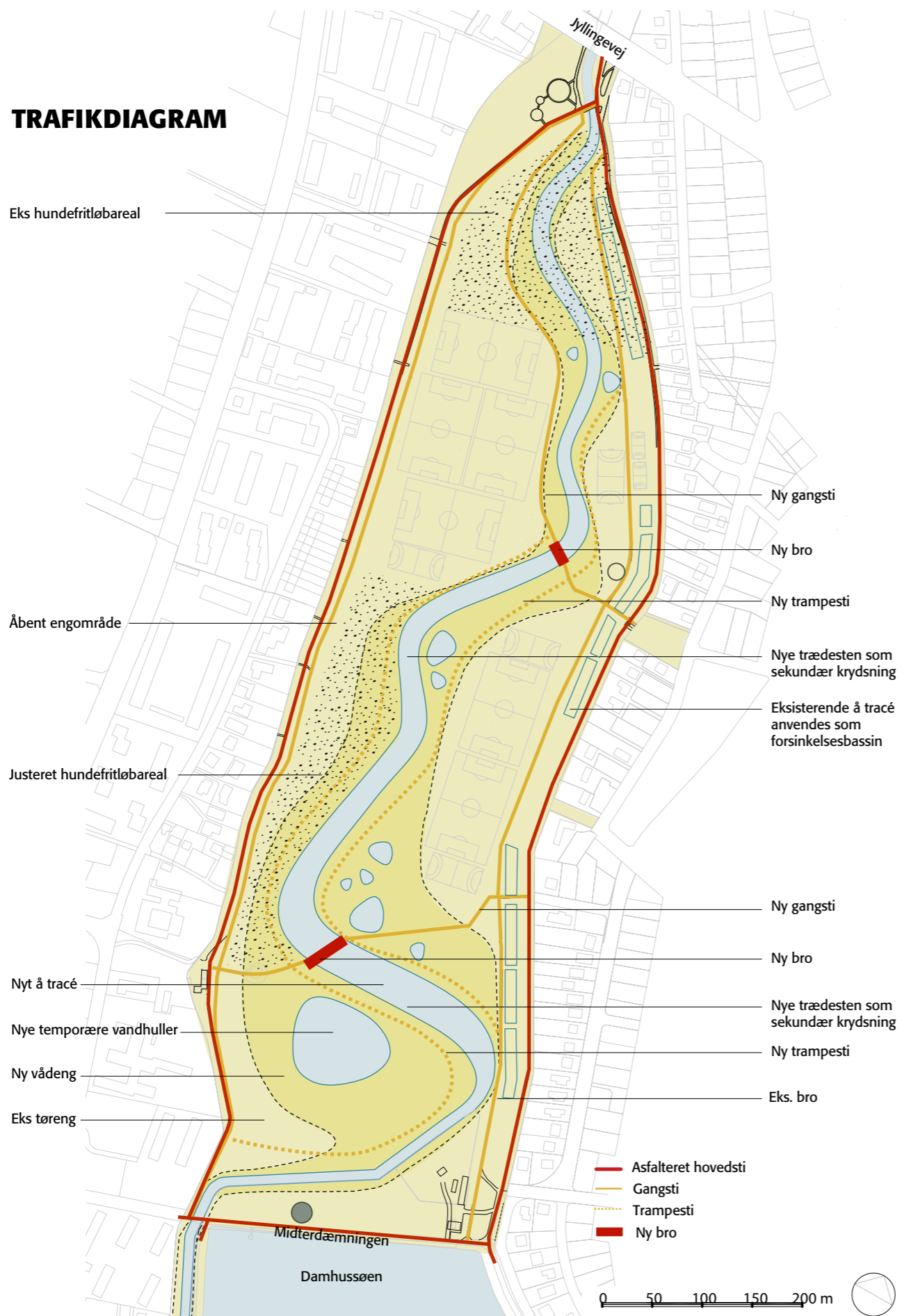
Der er tidligere registreret over 100 arter af vilde planter på Damhusengen, hvilket er en rimelig diversitet områdets beliggenhed og anvendelse taget i betragtning. Ved etablering af det nye åløb gennem engen vil der ske en generel vandstandshævning på en større del af arealerne. Dette vil give mulighed for en udvikling af de engplanter, der er knyttet til våd eng.

I den fremtidige pleje/vedligeholdelse bør høslættet fjernes, når der er slået. Ved at fjerne slættet nedsættes næringsstofindholdet i jordbunden og der skabes bedre lysforhold ved jorden. Herved vil væksten af græs nedsættes og andre mere langsomt groende urter og blomster kan etablere sig. Herved kan græsengen blive til blomsterenge og biodiversiteten på Damhusengen øges.

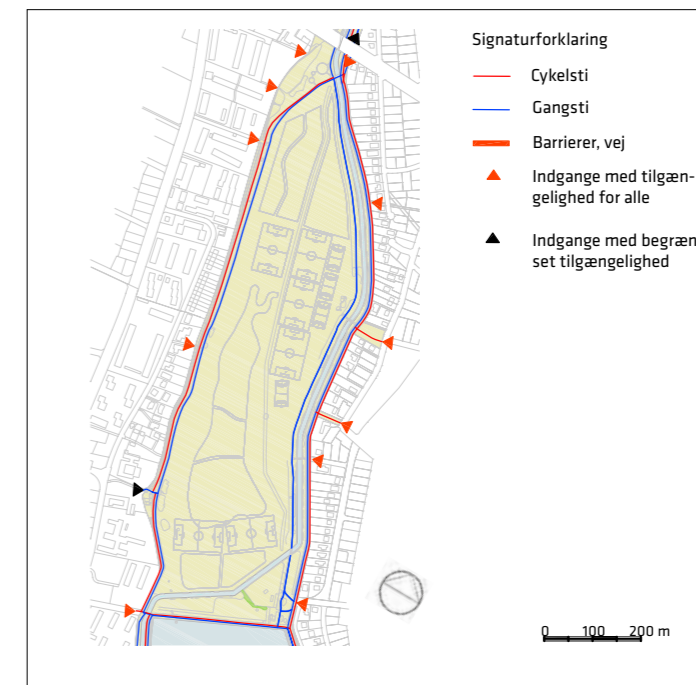
Åløbet bliver lysåbent gennem Damhusengen og der vil indfinde sig vandplanter, der kan fungere som leve- og skjulesteder for smådyr og fisk. Langs vandløbet vil der typisk indfinde sig gængse kantplanter som f.eks. lodden dueurt, bittersød natskygge, forglemmigej, mjødurt og grenet pindsvineknop. For at fremme udviklingen udplantes der vandstjerne som kan medvirke til at skabe gode fysiske forhold og fungere som levested for smådyr og fisk.

For at skabe yderligere diversitet (biologisk variation) på strækningen kan der med fordel plantes rødøl, som trives vandløbsnært. Rødøl vil medvirke til at skabe en endnu større fysisk variation i Harrestrup Å, dels langs vandløbskanten og dels i selve vandløbet og til at begrænse den uønskede grødevækst. Det er væsentligt at engens nuværende landskabsmæssige udtryk som åben vidde bevares og elletræerne kan som del af engplejen stævnes, dvs. forynges ved at skære dem ned til basis, hvis de er blevet for store.

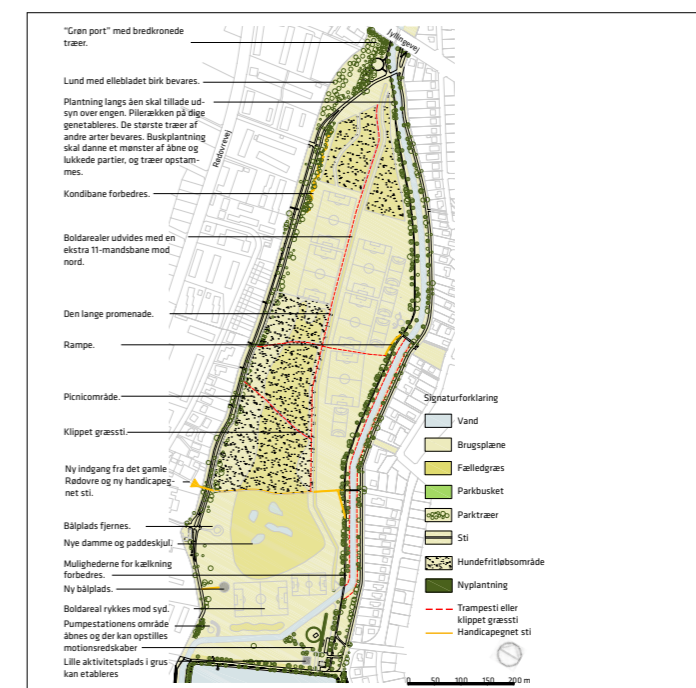
TRAFIKDIAGRAM

UDVIKLINGSPLAN

Trafikdiagram - Eksisterende forhold
Diagram fra udkast til udviklingsplan

Fremtidige forhold
Diagram fra udkast til udviklingsplan

3a. Damhusengen

RUM

Park

Åen flyttes til et nyt naturlignende slynget forløb i en mini ådal, hvor terrænen naturlig er lavest og der dermed skal graves mindst jord og overflade afvanding kan ske naturlig. De eksisterende terrænmæssige forskelle øges ved mindre påfyldninger (i størrelsesordenen 0,1-0,7 m i forhold til eksisterende terræn), så Damhusengen vil rumme en større forskel mellem våd og tør eng og så de tørre områder vil som i dag kunne anvendes til boldbaner. Åløbet kommer til at skifte fra den ene side af engen til den anden så man oplever variation fra stierne i kanten af Damhusengen hvor åen skifter fra at være tæt på til at være langt væk.

Forskelle i vækstbetingelser og plejeniveauer vil give større variation i beplantningen men på afstand fastholdes den nuværende oplevelse af Damhusengen som en stor ubrudt flade. Enkelte steder langs åen plantes rødæl som skygger for vandet og synliggør åens forløb set på afstand, men som ikke slører åbenheden på tværs af hele Damhusengens bredde.

Efter flytningen af åløbet anvendes det tidligere åløb som forsinkelsesbassin enten som åbent bassin eller som overdækket eller opfyldt areal som kan anvendes til friareal og eksempelvis til små boldbaner. Ved opfyldninger tages hensyn til rodnettets på de eksisterende træer som ofte står på skråningerne så alle træer kan bevares.

Byrum

Jyllingevej er vigtig som port til Damhusengen for udefrakommende og nye brugere. Damhusengens rum bør være synligt for alle trafikanter, gående, cyklister og bilister, så man orienterer sig efter det og tiltrækkes til at besøge det.

Jyllingevej kan eventuelt beplantes med bredkronede allétræer som en grøn parkvej, men det bør ske som del af vejens gennemgående forløb, mens beplantning i kanten af Damhusengen bør ske som del af engslettens nuværende karakter med uformel beplantning af eksempelvis pil, poppel og birk.

Vandelementet er en vigtig oplevelse for trafikanter på Jyllingevej for at fremhæve at man på dette sted krydser Harrestrup Å systemet. Vandelementet kan fremhæves på flere måder både med direkte synlighed af åen, ved kunstige vandelementer eller ved at synliggøre broen, så man fra vejbanen oplever at krydse en bro. Broen kan fremhæves som en blå port i gadebilledet med tydeligt værn eller et belægningsskifte og som en pause i parkvejens allétræer.

Forbindelser

To nye gangstier med broer over det nye åløb vil gøre det lettere at krydse Damhusengen tørskoet på alle tider af året. Stierne vil give nye oplevelser og udsyn gennem Damhusengen og samtidig binde adgangen til de spredte boldbaner sammen. På stierne kommer man tæt på åløbet og får en større og mere nærstående naturoplevelse. Trampestier på åens banketter suppleret med træbroer og trædesten vil give yderligere kontakt og nærhed til vandet.

Adgang til Damhusengen fra øst på tværs af det nedlagte åløb forbedres ved at skabe flere krydsningsmuligheder over forsinkelsesbassinet i form af broer eller dæmninger eller alternativt ved en overdækning.

Aktivitet

Antallet af boldbaner er bevaret som i udkastet til udviklingsplanen og boldbanerne oversvømmes ikke ved normale karakteristiske vandføringer (sommermedian, årsmedian og medianmaksimum) i Harrestrup Å med den foreslåede mindre hævnning af terrænet. Derfor placeres boldbaner på de højest beliggende områder og hverken hegnes indbyrdes med levende hegn eller adskilles med grøfter så det er muligt at flytte på banerne for at undgå koncentreret slid på græsset. Den foreslåede placering af boldbaner vil derfor være en forbedring af de nuværende forhold.

Det er dog væsentligt at understrege, at der ved ekstreme vandføringer i Harrestrup Å ikke vil kunne undgås, at der sker oversvømmelser af boldbaner ligesom kraftig lokal nedbør, kan gøre boldbaner ubrugelige i kortere perioder. Det er ikke realistisk, at sikre boldbaner mod oversvømmelser ved ekstrem afstrømning, da det vil kræve at terrænet hæves i væsentlig grad, hvilket vil ødelægge Damhusengens landskabsmæssige udtryk som en åben vidde.

Hundefriløbsområder som er placeret på de mindst sumpede arealer foreslås adskilt fra naturområder med våde enge og temporære vandhuller, så dyrelivet ikke forstyrres af hundene.

Trædesten

Enggræsser

FORMIDLING

Regnvandsbassin

Et bugtet å forløb

Medejerskab

Damhusengen har potentielt en lang række brugere hvoraf nogle kan have modsatrettede behov eksempelvis mellem naturfolk, hundeluffere og fodboldspillere. Lokal forankring og fælles forståelse er derfor særlige vigtige at engagere på dette sted. Den foreslåede "inddeling" af Damhusengen kan medvirke til skabe en fælles forståelse af og hensyntagen til de modsatrettede interesser. Nye tiltag som for eksempel et hæslet lav, der plejer engen kan give flere interessegrupper et medejerskab til Damhusengen, øge viden om naturen og løse et behov for pleje.

Oplevelse

Der er gode forudsætninger for at lave naturformidling om engen som et dynamisk kulturlandskab og på forskelle mellem våde og tørre enge i den sydvestlige del af Damhusengen. De temporære vandhuller vil til tider vil have et åbent vandspejl som synliggør den skiftende vandstand på Damhusengen. Alle disse tiltag vil være synlige attraktioner set fra Damhusdæmningen og den vestlige hovedsti, hvor flest brugere færdes.

Synlighed

Damhusengen får i fremtiden en mere klar opdeling mellem våde naturområder, fugtige hundefriløbsområder og tørre boldbaner og det bliver nemmere at se hvordan man bevæger sig omkring i området på det differentierede stinet.

Brugere som benytter den vestlige hovedsti vil som noget nyt kunne se og orientere sig efter Harrestrup Å og får skiftende oplevelser undervejs af åens nærhed. Der vil være en større kontrast i naturoplevelser og i syd vil man opleve skiftende vandstand i de temporære vandspejl.

Hele Damhusengen bevares som et stort sammenhængende åbent rum med fritstående træer og uden tæt buskbevoksning. Oplevelsen af variation i vandets bevægelse bliver det stærkeste nye karaktertræk gennem Damhusengen på strækningen mellem to pejlemærker: den blå port på Jyllingvej og Damhussøen.

Blomstereng

Engflade